

รายงานการชนเงินข้ามแดน ในห้วงเดือนมกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๒

กองข่าวกรองทางการเงิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ป.ง.) ได้จัดทำ “รายงานการชนเงินข้ามแดน ในห้วงเดือนมกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๒” เนื่องด้วย การชนเงินหรือ Cash couriers เป็นเรื่องที่ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญเพื่อการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ตามที่ คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force หรือ FATF) กำหนด

๑. มาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการชนเงินข้ามแดน

FATF ได้มีการออกมาตรการในการตรวจสอบการชนเงินข้ามแดนเพื่อให้มั่นใจได้ว่า ผู้ก่อการร้าย และอาชญากรอื่น ไม่สามารถหาเงินมาสนับสนุนกิจกรรมของตน หรือไม่สามารถฟอกเงินที่เป็นรายได้จากการก่ออาชญากรรมด้วยวิธีการชนเงินตราและตราสารที่ออกให้แก่ผู้ถือที่เปลี่ยนมือได้ข้ามพรมแดนประเทศ ทั้งนี้ FATF ได้ระบุข้อแนะนำเกี่ยวกับการตรวจสอบการชนเงินข้ามแดนไว้ในข้อ ๓๒ ว่า^๑

- แต่ละประเทศควรมีมาตรการเพื่อตรวจค้นการขนส่งเงินตรา (Physical cross-border transportation of currency) และตราสารเปลี่ยนมือผู้ถือ^๒ (Bearer negotiable instrument) ข้ามแดนหรือระหว่างประเทศ
- สกัดกั้นหรือยับยั้งเงินสดและตราสารเปลี่ยนมือที่ออกให้แก่ผู้ถือที่ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการให้เงินสนับสนุนแก่การก่อการร้าย (Terrorism Financing หรือ TF) หรือ การฟอกเงิน (Money Laundering หรือ ML)
- สกัดกั้นหรือยับยั้งเงินสดและตราสารเปลี่ยนมือที่ออกให้แก่ผู้ถือซึ่งสำแดงหรือแจ้งผิด (Falsely declared or disclosed)
- ในกรณีที่เงินตราหรือตราสารเปลี่ยนมือเกี่ยวข้องกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย การฟอกเงิน หรือความผิดมูลฐาน แต่ละประเทศควรมานำมาตรการต่าง ๆ มาใช้ ซึ่งรวมถึงมาตรการทางกฎหมายตามข้อแนะนำของ FATF ด้วย
- บุคคลทุกคนที่ชนเงินสดหรือตราสารเปลี่ยนมือข้ามแดนที่มีมูลค่าเกินกว่า ๑๕,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐหรือยูโร ต้องยื่นสำแดงรายการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

เพื่อให้การปฏิบัติงานด้าน AML/CFT มีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ประเทศไทยจึง กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการนำเงินตราไทย เงินตราต่างประเทศ และตราสารเปลี่ยนมือ ออกไปนอกหรือเข้ามาในราชอาณาจักร ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ ๖) ประกาศ ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มีรายละเอียดตามตารางที่ ๑

^๑International Standards on Combating Money Laundering and The Financing of Terrorism & proliferation, The FATF Recommendations, February ๒๐๑๒ (มาตรฐานสากลด้านการต่อต้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง – ข้อแนะนำของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕) แปลเป็นภาษาไทยโดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

^๒พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖/๑ ให้ความหมายของตราสารเปลี่ยนมือไว้ว่า ตราสารเปลี่ยนมือ หมายถึง ตัวแลกเปลี่ยน ตัวสัญญาใช้เงิน เช็ค หรือตราสารอื่นใดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด แต่ไม่รวมถึงตราสารเปลี่ยนมือที่ระบุชื่อผู้รับเงิน และมีข้อกำหนดห้ามเปลี่ยนมือ

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการนำเงินตราไทย เงินตราต่างประเทศ และตราสารเปลี่ยนมือ ออกไปนอกหรือเข้ามาในราชอาณาจักร

ข้อ	ประเภทเงินตรา	มูลค่า	การปฏิบัติ
๑	เงินตราไทย ที่เป็นธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์ หรือตราสารเปลี่ยนมือที่ไม่ระบุชื่อผู้รับเงิน และไม่มีข้อกำหนดห้ามเปลี่ยนมือที่ระบุจำนวนเงินเป็นเงินบาท	เกินกว่า ๕๕๐,๐๐๐ บาท ออกไปนอกหรือเข้ามาในราชอาณาจักร	ต้องแจ้งรายการนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากรในขณะที่ยื่นเอกสารทุกแห่ง
๒	เงินตราต่างประเทศ ที่เป็นธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์ หรือตราสารเปลี่ยนมือที่ไม่ระบุชื่อผู้รับเงิน และไม่มีข้อกำหนดห้ามเปลี่ยนมือที่ระบุจำนวนเงินเป็นเงินตราต่างประเทศ	เกินกว่า ๑๕,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ หรือเทียบเท่า ออกไปนอกหรือเข้ามาในราชอาณาจักร	
๓	เงินตราไทย หรือเงินตราต่างประเทศ หรือตราสารเปลี่ยนมือตามข้อ ๑ และ ๒ ซึ่งมีมูลค่าไม่ถึงจำนวนที่ต้องแจ้งรายการต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร แต่เมื่อรวมกันแล้วมีมูลค่า...	เกินกว่า ๕๕๐,๐๐๐ บาท หรือเทียบเท่า ออกไปนอกหรือเข้ามาในราชอาณาจักร	
๔	เงินตราไทย ที่เป็นธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์ ออกไปยังสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาชนจีน (เฉพาะมณฑลยูนนาน) และประเทศที่มีพรมแดนติดประเทศไทย (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า และมาเลเซีย)	เกินกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (๒ ล้านบาท)	ต้องขออนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินธนาคารแห่งประเทศไทย
๕	เงินตราไทย ที่เป็นธนบัตรหรือเหรียญกษาปณ์ ออกไปยังประเทศอื่นนอกเหนือจากที่ระบุในข้อ ๔	เกินกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท	

หมายเหตุ : ในแบบแจ้งรายการตามแบบแนบท้ายประกาศฯ ระบุ “ตราสารเปลี่ยนมือ” เป็นภาษาอังกฤษว่า “Negotiable Monetary Instruments”)

โดยกรมศุลกากร ได้เผยแพร่ภาพ “การส่งหรือนำเงินตรา เงินตราต่างประเทศ ตราสารเปลี่ยนมือออกไปนอกหรือเข้ามาในประเทศ” ทาง <http://ccc.customs.go.th/> ข้อมูล ณ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ ดังนี้

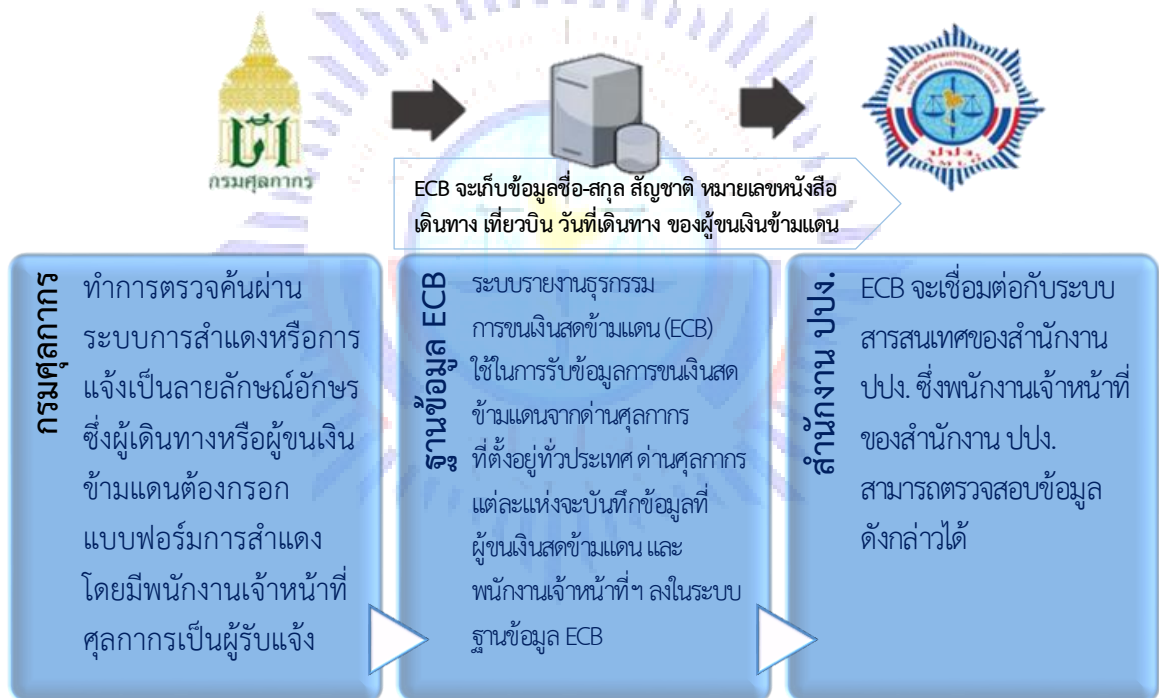

๒. ระบบรายงานธุรกรรมการเงินสดข้ามแดน

ปัจจุบัน กรมศุลกากรและสำนักงาน ปปง. มีการประสานข้อมูลเกี่ยวกับการขนเงินข้ามแดน ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามคำแนะนำของ FATF ในคำอธิบายเพิ่มเติมข้อแนะนำที่ ๓๒ ที่ระบุว่าในระดับประเทศนั้น แต่ละประเทศควรดำเนินการให้มั่นใจว่ามีการประสานงานกันอย่างเพียงพอระหว่างฝ่ายศุลกากร ฝ่ายตรวจคนเข้าเมืองและเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ FATF ยังระบุอีกว่า หน่วยข่าวกรองทางการเงิน (Financial Intelligence Unit-FIU หรือสำนักงาน ปปง. ในฐานะ FIU ของประเทศไทย) ควรจะมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการขนเงินผ่านแดนที่ผู้ขนเงินสำแดง (Declare) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร โดย FIU ต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ผ่านระบบการแจ้งรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการขนเงินผ่านแดน หรือโดยการรับข้อมูลโดยตรงจากการสำแดง ทั้งนี้ สำนักงาน ปปง. สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวผ่านระบบรายงานธุรกรรมการเงินสดข้ามแดน (Electronic Cross Border Cash Transaction Report System หรือ ECB) ระบบรายงานธุรกรรมการเงินสดข้ามแดน แสดงตามแผนภูมิรูปภาพที่ ๑

แผนภูมิรูปภาพที่ ๑ แสดงขั้นตอนการส่งข้อมูลการขนเงินสดข้ามแดนผ่านระบบ ECB ไปยังสำนักงาน ปปง.

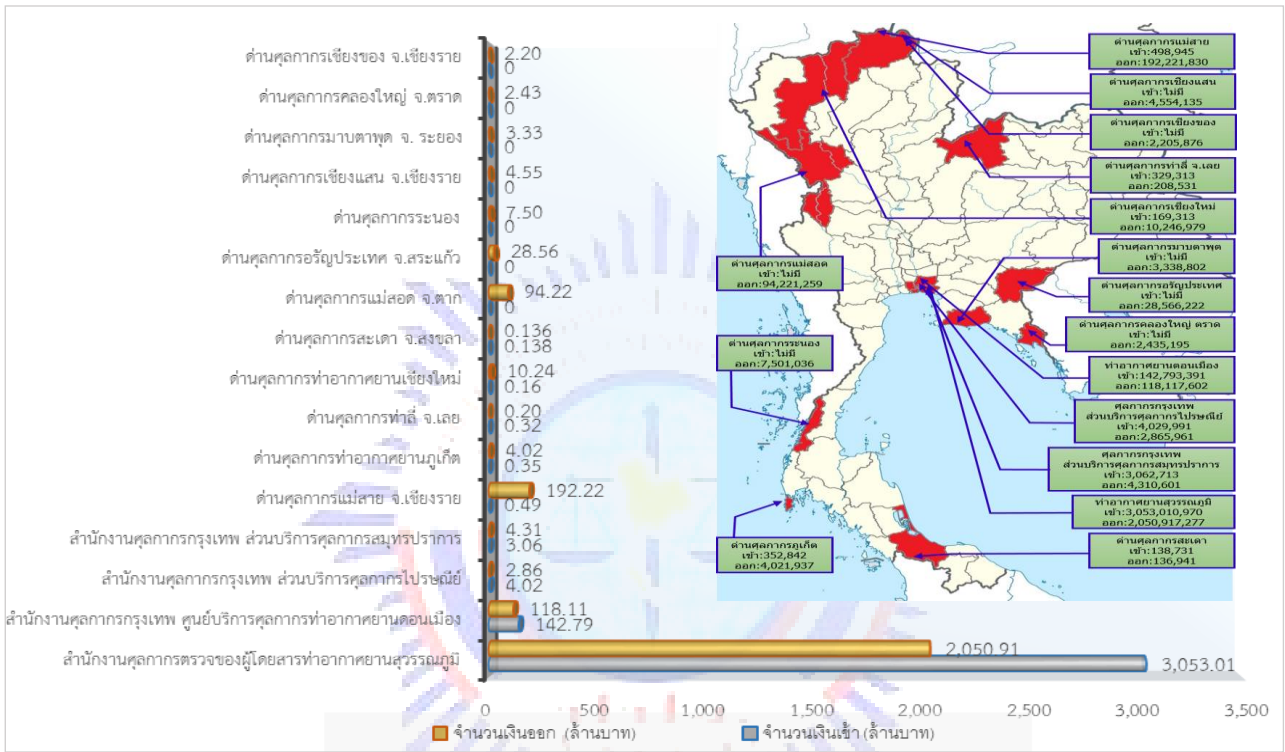
ทั้งนี้ ระบบ ECB จะบันทึกข้อมูลทั้งหมดที่ผู้เดินทางหรือผู้ขนเงินข้ามแดนแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร ไม่ว่าจำนวนเงินนั้นจะถึงเกณฑ์ที่ต้องแจ้งตามตารางที่ ๑ หรือไม่ก็ตาม ด้วยเหตุนี้ ข้อมูลการขนเงินสดข้ามแดนที่สำนักงาน ปปง. ได้รับจากระบบ ECB จึงมีข้อมูลรายงานที่มีจำนวนเงินไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องรายงานรวมอยู่ด้วย ข้อมูลดังกล่าวจึงมีความหลากหลายในเชิงปริมาณเงินที่ขนข้ามแดน ซึ่งทำให้สำนักงาน ปปง. ได้รับข้อมูลจำนวนหลายรายงาน

๓. ภาพรวมการโอนเงินสดข้ามแดนในห้วงเดือนมกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๒

การรายงานการโอนเงินสดข้ามแดนจากด่านศุลกากรทั่วประเทศจำนวน ๑๖ แห่งมายังราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๒ ในภาพรวม สำนักงาน ป.ป.ง. ได้รับรายงานการโอนเงินสดข้ามแดนผ่านระบบ ECB รวมทั้งสิ้น ๗,๙๑๓ รายงาน มีจำนวนเงินเข้า ๓.๒๐๔ ล้านบาท จำนวนเงินออก ๒.๕๒๕ ล้านบาท รวมจำนวนเงินเข้าและออกทั้งหมด ๕.๗๓๐ ล้านบาท ในเชิงพื้นที่ด่านศุลกากรที่มีจำนวนเงินเข้ามากที่สุดโดยลำดับ ดังนี้

แผนภูมิที่ ๑ แสดงจำนวนเงินที่นำเข้าและนำออกนอกราชอาณาจักรผ่านด่านศุลกากรแต่ละแห่ง

สถิติจำนวนเงินเข้า ผ่านด่านศุลกากร

สูงที่สุด ๔ ลำดับแรก ของจำนวนเงินเข้าทั้งหมดที่ได้รับรายงานผ่านระบบ ECB ได้แก่

๑. ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ร้อยละ ๙๕.๒๓
๒. ท่าอากาศยานดอนเมือง ร้อยละ ๔.๔๕
๓. ส่วนบริการศุลกากรไปรษณีย์ ร้อยละ ๐.๑๓
๔. สำนักงานศุลกากรกรุงเทพ ส่วนบริการศุลกากรสมุทรปราการ ร้อยละ ๐.๐๑

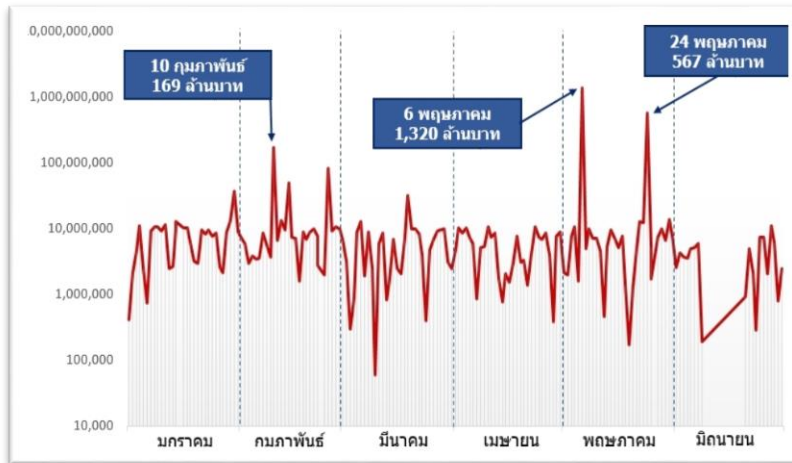
สถิติจำนวนเงินออก ผ่านด่านศุลกากร

สูงที่สุด ๔ ลำดับแรก ของจำนวนเงินออกทั้งหมดที่ได้รับรายงานผ่านระบบ ECB ได้แก่

๑. ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ร้อยละ ๘๑.๒๐
๒. ด่านศุลกากรแม่สาย จ.เชียงราย ร้อยละ ๗.๖๑
๓. ท่าอากาศยานดอนเมือง ร้อยละ ๔.๖๘
๔. ด่านศุลกากรแม่สอด จ.ตาก ร้อยละ ๓.๗๓

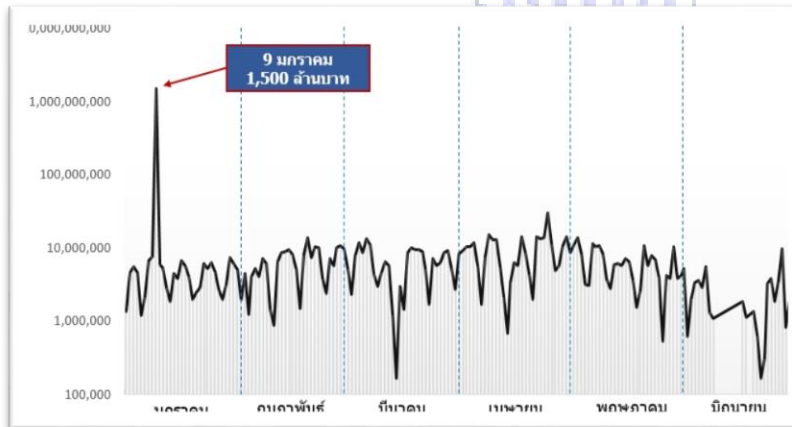
ข้อมูลจำนวนเงินที่ชนเข้ามาในราชอาณาจักรไทย (รายวัน) ในห้วงเดือนมกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๒ จากรายงานการโอนเงินเข้าผ่านระบบ ECB ปรากฏตามแผนภูมิที่ ๒ และ ๓ ดังนี้

แผนภูมิที่ ๒ แสดงข้อมูลจำนวนเงินเข้า

พบว่า วันที่มีการโอนเงินเข้ามากที่สุดและจำนวนมาก แตกต่างจากวันอื่น ๆ อย่างชัดเจน ได้แก่

- ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๓๒๐ ล้านบาท พบว่าเป็นการโอนเงินผ่านสำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสาร ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ บุคคลที่โอนเงินข้ามแดนเป็นบุคคลสัญชาติไทย เดินทางมากับเที่ยวบิน สิงคโปร์-ไทย
  - ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๕๖๗ ล้านบาท
  - ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จำนวน ๑๖๙ ล้านบาท
- จำนวนเงินสดเฉลี่ยที่ชนเข้ามาในประเทศจำนวนวันละประมาณ ๑๘ ล้านบาท

แผนภูมิที่ ๓ แสดงข้อมูลจำนวนเงินออก

๙ มกราคม ๒๕๖๒ เป็นวันที่มีการโอนเงินออกนอกประเทศมากที่สุด จำนวน ๑,๕๐๐ ล้านบาท ตรวจสอบข้อมูลแล้วพบว่า เป็นการโอนเงินผ่านสำนักงานศุลกากรตรวจของผู้โดยสาร ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ บุคคลที่โอนเงินข้ามแดนเป็นบุคคลสัญชาติอินเดีย เดินทางไปกับเที่ยวบิน ไทย-ฮ่องกง จำนวนเงินสดเฉลี่ยที่ชนออกนอกประเทศจำนวนวันละประมาณ ๑๔ ล้านบาท

๔. ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศต้นทางและปลายทางที่ชนเงินข้ามแดน

๔.๑ ประเทศต้นทางและปลายทางที่ชนเงินข้ามแดน

ที่มาของข้อมูลประเทศต้นทางและปลายทางที่ชนเงินข้ามแดน ได้มาจากการสันนิษฐานหมายเลขเที่ยวบินต้นทางและปลายทางที่ผู้เดินทางหรือผู้ชนเงินแจ้ง (Declare) ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ศุลกากร ซึ่งสามารถนำไปสืบค้นชื่อสนามบิน เมือง และประเทศที่เป็นที่ตั้งของสนามบินได้ รายละเอียดชื่อเมือง-ประเทศที่เป็นต้นทางในการโอนเงินเข้า และปลายทางในการโอนเงินออกนอกประเทศไทย เรียงลำดับตามจำนวนเงินที่ชนข้ามแดนจากมากไปน้อย ในห้วงเดือนมกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๒ มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒ แสดงชื่อเมือง-ประเทศที่เป็นต้นทางในการโอนเงินเข้า และปลายทางในการโอนเงินออกนอกประเทศไทย เรียงลำดับตามจำนวนเงินที่ชนข้ามแดนจากมากไปน้อย ในห้วงเดือนมกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๒

ลำดับ	เมืองหรือประเทศต้นทาง	ลำดับ	เมืองหรือประเทศปลายทาง
๑	สิงคโปร์	๑	ฮ่องกง
๒	ฮ่องกง	๒	สิงคโปร์
๓	จาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย	๓	จาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย
๔	อาดดิสอาบาบา ประเทศเอธิโอเปีย	๔	ซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย
๕	คูไบ ประเทศสหรัฐอเมริกา	๕	โคลัมโบ ประเทศศรีลังกา
๖	กวางโจว ประเทศจีน	๖	มาเก๊า
๗	ย่างกุ้ง ประเทศพม่า	๗	คูไบ ประเทศสหรัฐอเมริกา
๘	มาเก๊า	๘	ฮานอย ประเทศเวียดนาม
๙	อินชอน ประเทศเกาหลีใต้	๙	นิวเดลี ประเทศอินเดีย
๑๐	โอซากา ประเทศญี่ปุ่น	๑๐	อินชอน ประเทศเกาหลีใต้

จากข้อมูลในตารางพบว่า พื้นที่ที่เป็นต้นทางและปลายทางของการโอนเงินข้ามแดนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (Asia-Pacific) ซึ่งเป็นภูมิภาคของโลกที่อยู่ในหรืออยู่ใกล้มหาสมุทรแปซิฟิกด้านตะวันตก และอาจรวมไปถึงพื้นที่ในแถบเอเชียใต้ด้วย แต่มี ๒ พื้นที่ที่ไม่อยู่ในเขตเอเชียแปซิฟิก คือ เมืองอาดดิสอาบาบา ประเทศเอธิโอเปีย ซึ่งตั้งอยู่ในทวีปแอฟริกา (Africa) และเมืองคูไบ ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ตะวันออกกลาง (Middle East)

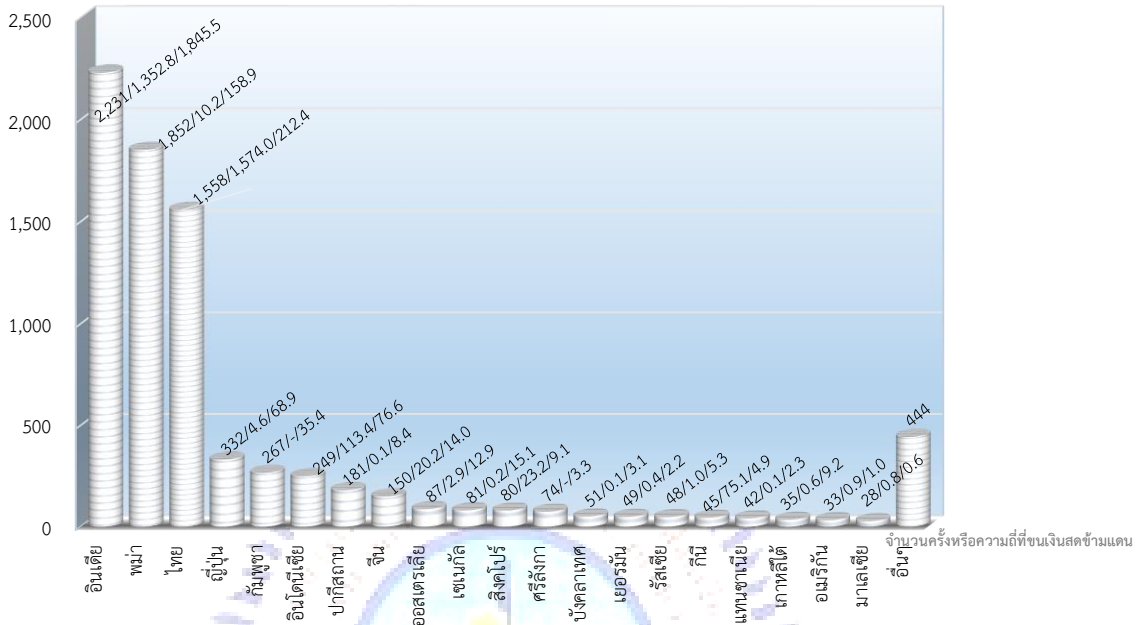
ทั้งนี้ หากพิจารณาเฉพาะจำนวนเงินของประเทศต้นทางและปลายทาง อาจไม่สามารถบ่งชี้ได้ว่าข้อมูลเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือไม่ จึงต้องพิจารณาข้อมูลและพฤติกรรมแวดล้อมอย่างอื่น (Red flag หรือ Indicator) ควบคู่ไปด้วย อีกประการหนึ่ง สิงคโปร์และฮ่องกงเป็นศูนย์กลางทางการเงิน การธนาคาร และเมืองอื่นในตารางที่ ๒ หลายเมืองเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวและซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก จึงอาจทำให้มีการโอนเงินข้ามแดนจำนวนมากเพื่อนำไปใช้จ่ายและซื้อสินค้าเป็นปกติ

๔.๒ สัญชาติของผู้ที่โอนเงินสดข้ามแดนเข้ามาและออกนอกราชอาณาจักรไทย

สัญชาติของผู้ที่โอนเงินสดข้ามแดนเข้ามาและออกนอกประเทศไทยในห้วงเวลา ๖ เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๒ จากการรายงานผ่านระบบ ECB จำนวน ๗,๙๑๓ รายงาน พบว่ามีสัญชาติจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๓ สัญชาติ สัญชาติที่พบมาก ๒๐ ลำดับแรกมีรายละเอียดตามแผนภูมิที่ ๔

แผนภูมิที่ ๔ แสดงสัญชาติของผู้เดินทาง/ผู้ที่โอนเงินข้ามแดนผ่านด่านศุลกากร ในห้วงเดือนมกราคม ถึง มิถุนายน ๒๕๖๒ จำแนกตามจำนวนครั้งที่ข้ามแดนและจำนวนเงินที่โอนเงินข้ามแดน [จำนวนครั้ง/จำนวนเงินเข้า (ล้านบาท)/จำนวนเงินออก(ล้านบาท)]

จากแผนภูมิที่ ๔ ผู้โอนเงินข้ามแดนสัญชาติอินเดียเป็นผู้ที่โอนเงินข้ามแดนมากที่สุดเป็นอันดับ ๑ รองลงมาคือ สัญชาติพม่า ไทย ญี่ปุ่น กัมพูชา และอินโดนีเซีย ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาจำนวนครั้งและมูลค่าของการโอนเงินแล้ว ข้อมูลการโอนเงินข้ามแดนหลายครั้ง ไม่ได้หมายความว่าจำนวนเงินที่โอนเงินข้ามแดนต้องมีจำนวนมากตามไปด้วยเสมอไป รวมทั้ง พื้นที่ต้นทางและพื้นที่ปลายทางมีความสัมพันธ์กับสัญชาติผู้โอนเงินข้ามแดนค่อนข้างน้อย อาทิ

- ผู้โอนเงินข้ามแดนสัญชาติปากีสถาน มีการโอนเงินข้ามแดน ๑๘๑ ครั้ง สัญชาติสิงคโปร์โอนเงินข้ามแดน ๘๐ ครั้ง ซึ่งน้อยกว่าสัญชาติปากีสถาน แต่ผู้โอนเงินสัญชาติสิงคโปร์โอนเงินเข้าและออกรวมประมาณ ๓๓ ล้านบาท มากกว่าสัญชาติปากีสถานเกือบ ๔ เท่า
- อีกตัวอย่างคือ ผู้โอนเงินข้ามแดนสัญชาติอินโดนีเซีย โอนเงินข้ามแดนเป็นจำนวนครั้งน้อยกว่าสัญชาติพม่าประมาณ ๘ เท่า แต่จำนวนเงินที่โอนเงินข้ามแดนมีจำนวนมากกว่าสัญชาติพม่าประมาณ ๒๑ ล้านบาท เป็นต้น
- สิงคโปร์และฮ่องกง เป็นพื้นที่ต้นทางและปลายทางที่มีการโอนเงินข้ามแดนเป็นจำนวนเงินมากที่สุด แต่สัญชาติที่โอนเงินข้ามแดนเป็นจำนวนเงินมากที่สุดกลับเป็นสัญชาติอินเดีย และไทย ซึ่งอยู่ในลำดับ ๑ และ ๓ (ตารางที่ ๒) สันนิษฐานว่าบุคคลสัญชาติอินเดียและไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยนิยมเดินทางและโอนเงินข้ามแดนออกไปยังฮ่องกงเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ บุคคลสัญชาติอินเดียและสัญชาติไทยที่อาศัยหรือท่องเที่ยวอยู่ในประเทศสิงคโปร์ ก็นิยมเดินทางและโอนเงินข้ามแดนเข้ามาในประเทศไทยจำนวนมากเช่นกัน ในขณะที่บุคคลสัญชาติสิงคโปร์นั้น มีจำนวนครั้งที่โอนเงินข้ามแดนเข้าและออกจากประเทศไทยในลำดับที่ ๑๒ เท่านั้น สำหรับสัญชาติจีนฮ่องกง (Chinese Hong Kong) ไม่อยู่ในลำดับที่ ๑-๒๐

ผู้เรียบเรียง : ส่วนพัฒนานโยบายการกำกับ กอกรกำกับและตรวจสอบ โทร. ๐ ๒๒๑๙ ๓๖๐๐ ต่อ ๕๐๕๙ (สุภาภรณ์)

๕. บทสรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติเกี่ยวกับจำนวนเงินที่ชนข้ามแดน พื้นที่ต้นทางและปลายทาง รวมทั้งสัญชาติผู้ที่ขนเงินนั้น มีตัวอย่างพฤติการณ์น่าสงสัย ดังนี้

- การขนเงินสดข้ามแดนโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีความถี่บ่อยครั้ง และจำนวนเงินสดที่ขนข้ามแดนมีจำนวนมากโดยปราศจากเหตุผลทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน
- ผู้ขนเงินสดข้ามแดนเดินทางมาจากประเทศต้นทางที่มีความเสี่ยง เช่น ประเทศที่ถูกจัดอันดับว่ามีความเสี่ยงสูงในการก่อการร้ายหรือฟอกเงิน และเงินสดที่ขนข้ามแดนมีจำนวนมากโดยปราศจากเหตุผลทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน
- ผู้ขนเงินข้ามแดนเป็นผู้มีชื่อปรากฏใน Sanction list ขององค์กรต่าง ๆ หรือเป็นผู้ที่ถูกดำเนินการกับทรัพย์สิน (AMLO List) และมีการขนเงินข้ามแดนเป็นจำนวนมากโดยปราศจากเหตุผลทางเศรษฐกิจที่ชัดเจน เป็นต้น

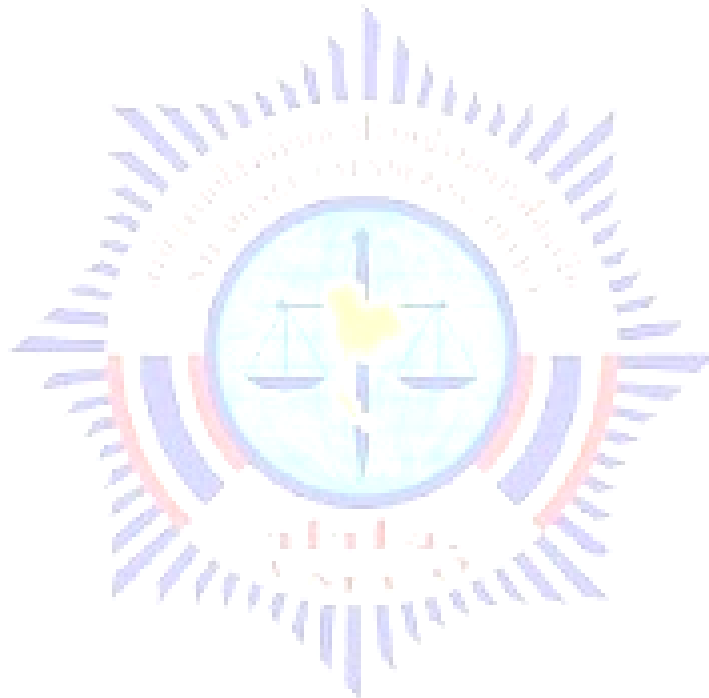
จากตัวอย่างพฤติการณ์ข้างต้น หากได้ข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติมจะเกิดประโยชน์ในการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายร่วมด้วย เช่น พฤติการณ์การขนเงินที่น่าสงสัย (Red flag หรือ Indicator) ข้อมูลประวัติอาชญากรรม ข้อมูลด้านความเสี่ยงเกี่ยวกับพื้นที่ต้นทาง-ปลายทาง รวมไปถึงฐานข้อมูลรายชื่อบุคคล (List) ที่ต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน ปัจจุบัน สำนักงาน ป.ป.ง. ได้รับข้อมูล ชื่อ-สกุล ของผู้ขนเงินข้ามแดน สัญชาติ หมายเลขหนังสือเดินทาง วันที่เดินทาง หมายเลขเที่ยวบิน จำนวนเงินนำออกและจำนวนเงินนำเข้าจากระบบ ECB ซึ่งยังไม่เพียงพอสำหรับการสกัดกั้นการลักลอบขนเงินข้ามแดน หากสำนักงาน ป.ป.ง. ได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ (Occupation) ผู้ขนเงิน วัตถุประสงค์ (Intended use/Objective) ของการขนเงินข้ามแดน ประเทศต้นทาง (Place/Country of origin) ประเทศที่ต่อพาหนะ (Transit countries) ประเทศปลายทาง (Destination) รวมไปถึงแหล่งที่มา (Source) ของเงินตราไทย เงินตราต่างประเทศและตราสารเปลี่ยนมือ รวมไปถึงฐานข้อมูลที่สามารถตรวจสอบประวัติอาชญากรรมได้จากหมายเลขหนังสือเดินทาง ก็จะทำให้การป้องกันไม่ให้ผู้ก่อการร้ายหรืออาชญากรใช้ช่องทางการขนเงินข้ามแดนนำเงินออกนอกหรือเข้า

การเฝ้าระวัง : สำนักงาน ป.ป.ง. ขอความร่วมมือผู้มีหน้าที่รายงานการทำธุรกรรม (ผู้มีหน้าที่รายงาน) ที่ให้บริการรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศหรือมีผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง จัดให้ลูกค้าแสดงตนและดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งเฝ้าระวังธุรกรรมที่ผิดปกติ ทั้งในด้านความถี่ในการทำธุรกรรม มูลค่าเงิน รวมทั้งสกุลเงิน รวมทั้งควรเพิ่มการเฝ้าระวังสำหรับพื้นที่ให้บริการในท่าอากาศยานนานาชาติ และพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นข้อสังเกตตามข้อมูลสถิติจากรายงาน ฉบับนี้ หากผู้มีหน้าที่รายงานพบความผิดปกติให้รายงานธุรกรรมอันมีเหตุอันควรสงสัยมายังสำนักงาน ป.ป.ง. เพื่อให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ตามข้อแนะนำที่ ๓๒ เรื่องมาตรการควบคุมการลักลอบขนเงินสดและตราสารทางการเงินเปลี่ยนมือข้ามแดน เช่น การปรับปรุงแก้ไขระบบการสำแดงเงินสดและตราสารเปลี่ยนมือข้ามแดน เพิ่มการสืบสวนและโทษเพื่อปราบปรามการลักลอบขนเงินเนื่องจากมีความเสี่ยงสูง และควรติดตั้งระบบแจ้งข้อมูลผู้โดยสารล่วงหน้า (Advanced Passenger Information: API) ตามด่านชายแดนสำหรับสนับสนุนระบบรายงานเงินหรือตราสารข้ามแดน เพื่อให้ตรวจจับผู้ไม่สำแดงได้ดียิ่งขึ้น

มาในราชอาณาจักรเพื่อทำการฟอกเงินหรือใช้เงินสนับสนุนการก่อการร้าย ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประเทศไทยได้เข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ในรอบที่ ๓ จากกลุ่ม APG ระหว่างปี ๒๕๕๙ ถึง ๒๕๖๐ โดยรายงานผลการประเมินได้รับการรับรองจากที่ประชุมใหญ่ APG ครั้งที่ ๒๐ ณ กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากที่ประชุม FATF ณ กรุงบัวโนสไอเรส ประเทศอาร์เจนตินาแล้ว ทั้งนี้ ผลการประเมินคะแนนความสอดคล้องด้านกฎหมายในส่วนของการขนเงินข้ามแดน ประเทศไทยได้รับการประเมินในระดับ PC^๓ (Partially compliant) หรือสอดคล้องเพียงบางส่วนกับมาตรฐานสากล ซึ่งผลการประเมินระบุว่า แม้ว่าประเทศไทยจะมีความเสี่ยงสูงจากการไม่สำแดงเงินข้ามแดนและการไหลเข้าของทรัพย์สินที่ได้จากความผิดมูลฐานจากประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังไม่มีการเพียงพอต่อการขนเงินข้ามแดน การลงโทษและผลการดำเนินงานยังไม่มีผลเป็นการยับยั้ง อำนาจในการยึดอายัด และริบเงินที่ตรวจพบยังไม่เพียงพอ และควรดำเนินการตามกฎหมายมากกว่านี้ ผู้ประเมินเสนอแนะแนวทางให้ปรับปรุงแก้ไขระบบการสำแดงเงินสดและตราสารเปลี่ยนมือข้ามแดน เพิ่มการสืบสวนและโทษเพื่อปราบปรามการลักลอบขนเงินเนื่องจากมีความเสี่ยงสูง และควรติดตั้งระบบแจ้งข้อมูลผู้โดยสารล่วงหน้า (Advanced Passenger Information: API) ตามด้านชายแดนสำหรับสนับสนุนระบบรายงานเงินหรือตราสารข้ามแดน เพื่อให้ตรวจจับผู้ไม่สำแดงได้ดียิ่งขึ้น^๔

อย่างไรก็ตาม ในปี ๒๕๖๑ ประเทศไทยได้ขอยกระดับความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับข้อแนะนำที่ ๓๒ เรื่องมาตรการควบคุมการลักลอบขนเงินสดและตราสารทางการเงินเปลี่ยนมือข้ามแดน ในการประชุม APG ครั้งที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงกัวมาตง ประเทศเนปาล ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ยกระดับคะแนนตามที่ประเทศไทยเสนอ^๕ ทั้งนี้ การที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับคะแนนความสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ล้วนเป็นผลมาจากความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงการคลัง กรมศุลกากร ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานปปง. และหน่วยงานอื่น ๆ ในการแก้ไขข้อบกพร่อง และปรับปรุงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการขนเงินข้ามแดนให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมไปถึงการติดตั้งระบบ ECB เพื่อส่งข้อมูลการขนเงินสดข้ามแดน หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยมีความร่วมมือและประสานข้อมูลกันอย่างใกล้ชิดต่อไป ก็จะทำให้ประเทศไทยมีพัฒนาการที่ดีในการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลและได้รับผลการประเมินที่ดียิ่งขึ้น

^๓ระดับความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมายฯ แต่ละข้อแบ่งเป็น ๔ ระดับ คือ ๑) ไม่สอดคล้อง (Non-compliant: NC) ๒) สอดคล้องบางส่วน (Partially compliant: PC) ๓) สอดคล้องเป็นส่วนใหญ่ (Largely compliant: LC) และ ๔) สอดคล้อง (Compliant: C) โดยผลการประเมินระดับ Largely compliant และ Compliant ถือว่าผ่าน และต้องผ่าน ๓๓ ข้อขึ้นไปจากทั้งหมด ๔๐ ข้อ - รายงานประจำปี ๒๕๖๑ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หน้า ๑๓๐

^๔รายงานการประเมินประเทศไทย ธันวาคม ๒๕๖๐ หน้า ๑๔ และ ๕๔ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

^๕Annual report - รายงานประจำปี ๒๕๖๑ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หน้า ๑๓๑

